

EU

MANDAG **FORSKNING** * TIRSDAG **EU** * ONSDAG **INNOVASJON** * TORSDAG **INTERNASJONALT NÆRINGSLIV** * FREDAG **VEKSTTORGET**

EU-PROFILEN

Dacian Ciolos

Land: Romania
Tittel: EUs kommisær for landbruk og distriktutvikling
Aktuell: Ønsker større gjennomsliktighet i råvaremarkedet.

Dacian Ciolos uttalte I forrige uke at han ønsker mer åpenhet rundt hvilke investorer som har såkalte futures-kontrakter i råvaremarkedene. Han ønsker også begrensinger som skal regulere prissvingninger. Kornhøsten har vært dårlig i Øst-Europa etter hetebølgen i sommer, som blant annet brakte med seg store skogbranner i Russland. Det har gjort kornprisene høye.

Futures-kontrakter går ut på at man avtaler levering av en viss mengde vare til en viss pris for en periode fram i tid. Kontraktene kan igjen selge til andre som et verdipapir, og før maten er klar for levering, har kontraktene som oftest skiftet eier og pris mange ganger.

– Poenget med futures-markedet er ikke oppfordre til finansspekulasjon og generere profitt til noe få enkeltaktører, sa Ciolos i en tale i Brussel forrige mandag.

Dacian Ciolos er utdannet ingeniør. Han var landbruksminister i Romania I 2007 og 2008. Han representerte da sentrum/høyre-partiet Det europeiske folkeparti. I november 2009 nominerte José Manuel Barroso ham som EU-kommisær for landbruk og distriktutvikling. Han ble innsatt i februar.

DET SKJER I EU

Onsdag 29. september

* EU-kommisjonen skal avgjøre hvorvidt de vil gå til rettslige skritt i forbindelse med hvordan Frankrike har behandlet rom-folket. Justiskommisær Viviane Reding skal presentere resultatet av en juridisk analyse av om franske myndigheter har brutt unionens regelverk. Deretter vil de 27 kommisærene foreta en avgjørelse.

Torsdag 30. september

* EU-parlamentets budsjettkomité vil komme med sin avgjørelse angående det foreslåtte budsjettet for 2011.

* SVEITS

Halvparten av lovene blir påvirket av EU

Sveits har i mange år tviholdt på sin posisjon utenfor EU. Men unionen har større makt over landets lovverk enn tidligere antatt, viser en studie.

En studie utført ved Universitetet i Bern i Sveits viser at rundt halvparten av de sveitsiske lovene påvirkes av EU.

– Innenfor disse 50 prosentene fant vi at rundt 30 prosent helt eller delvis er iverksettelse av EU-lover, sier Thomas Cottier til World Radio Switzerland.

Cottier er professor innen internasjonal og europeisk økonomisk juss ved Universitetet i Bern i Sveits.

– Det innebærer at mellom 15 og 20 prosent av de nye lovene som vedtas i Sveits, er under direkte påvirkning av EU, sier Cottier.

Størstedelen av de 50 prosentene er lover som vedtas som en konsekvens av internasjonale avtaler som Sveits ville ha måttet godtatt uavhengig av om de står innenfor EU eller ei.

Får ikke utforme

Sveits er i likhet med Norge ikke medlem av EU, men har heller ingen EØS-avtale med unionen. Det sveitsiske folket avviste EØS-avtalen ved en folkeavstemning i 1992.

Cottier tolker studien dit hen at en viktig andel av det sveitsiske lovverket påvirkes av EU-lovgivningen, og at sveitsiske politikere dermed ikke får være med på å utforme lovene i Brussel.

Fakta

Sveits og EU

* **Sveitserne sa nei** til å bli medlem i EU i en folkeavstemning i 1992. Forholdet mellom Sveits og unionen reguleres av en rekke bilaterale avtaler.

* **En ny folkeavstemning** i 2001 avviste et forslag om å forhandle om sveitsisk EU-medlemskap.

* **EU har i sommer** gitt sterke signaler om at de vil at Sveits skal melde seg inn i EU, og at systemet med de bilaterale avtalene ikke kan opprettholdes.

– Det er en økende tendens at våre politikere ikke får være med og bestemme, sier Luzi Stamm, parlamentsmedlem fra det sveitsiske partiet FDP til World Radio Switzerland.

Han oppfatter ikke undersøkelsen som et argument for at sveitserne verken burde melde seg inn i unionen eller inngå i EØS-avtalen.

Tidligere denne måneden presenterte den sveitsiske regjeringen en utredning om de forskjellige gradene av EU-tilknytning som er mulige for landet. Utredningen karakteriserte EØS-avtalen som selv-motsigende. EU-medlemskap vil ifølge utredningen ødelegge for mye av den nasjonale selvstendigheten og det direkte demokratiet i Sveits. Landet har om lag 120 bilaterale avtaler med unionen som regulerer Sveits' tilgang EUs indre marked.

EU har gjennom sommeren presset hardt på for at Sveits ikke kan beholde systemet med de bilaterale avtalene. EUs president Herman Van Rompuy erklærte at Sveits i framtida automatisk må innføre EUs lover og regler hvis landet skal ha tilgang til det indre markedet.

Men studien fra de sveitsiske forskerne viser altså at EU har større makt over Sveits enn politikere har vært klar over.

– Mitt hovedspørsmål er: Er EUs påvirkning over våre lover en villet politikk eller er det uunngåelig? Jeg tror dessverre at regjeringen velger å lå Brussel bestemme såpass mye over sveitsiske lover, sier Stamm.

Han mener det er en liten elite i det Sveitsiske samfunnet som er ansvarlig for at en såpass stor andel av landets lover påvirkes av EU.

– Sveits et ganske unikt system med høy grad av direkte demokrati, hvor det sveitsiske folket får være med på å utforme lovverket. Jo mer vi godtar av EU-

VET IKKE
«Den sveitsiske befolkningen er i liten grad klar over hvor mye av lovverket som påvirkes av EU.»

THOMAS COTTIER
PROFESSOR VED
UNIVERSITETET I BERN

BEDRE LOVER
«Sveits må ha bedre lover enn EU og fordeler som skiller oss fra unionen, ellers vil hele Sveits gå fløyten.»

LUZI STAMM
SVEITSISK POLITIKER

lover, desto mer svekker det vårt system, sier han.

Vil bevare arbeidsplasser

Professor Cottier er enig i at sveitsiske myndigheter har et valg når det gjelder hvor mye landet skal la lovverket påvirkes av EU.

– Bortsett fra på de områdene hvor Sveits er bundet av internasjonale økonomiske avtaler. Men det å godta EU-regler er nødvendig i den forstand at det handler om å ta vare på sveitsiske arbeidsplasser. Det å avvike fra EUs bestemmelser gjør at vi risikerer at arbeidsplasser flyttes ut av Sveits. Derfor handler det ikke om at politikerne vil tilfredsstille Brussel, men å unngå å bli forskjellsbehandlet, sier Cottier.

Han forteller at en grunn til at studien ble gjennomført er at systemet hvor EU-regler kommer inn i sveitsiske lover er lite gjennomsliktig.

– Den sveitsiske befolkningen er i liten grad klar over hvor mye av lovverket som påvirkes av EU. Mange av lovene kommer fra EU, men ingen får vite hva opphavet til lovtekstene er, sier han.

Stamm er enig.

– Folk vet ikke om det. Dette er en retning vi må snu. På det ene siden må vi godta å tilpasse oss andre lands lover, fordi det må en viss koordinering til om vi vil fortsette å gjøre forretninger med andre land. Men på den andre siden må Sveits må ha bedre lover enn EU og fordeler som skiller oss fra unionen, ellers vil hele Sveits gå fløyten.

Stamm mener at sveitsiske lover dessuten er kortfattede og begripelige for vanlige folk.

– Det er ikke tilfelle med EUs lover. Se for eksempel på EU-grunnloven og hvor komplisert den er. Bare det er en forklaring på hvorfor det går bedre med Sveits enn EU, sier Stamm.

SVEIN EGIL HATLEVIK

svein.egil.hatlevik@nationen.no